

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 7P/25/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8615204901
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Keselicová
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2016:8615204901.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník, samosudkyňa JUDr. Jana Keselicová, v právnej veci navrhovateľa Y. U., nar. X.X.XXXX, bytom V. XX, J., občan SR proti odporkyňi C. U., rod. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XX, občan SR, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletým deťom Y. Šamkovi, nar. X.XX.XXXX, U. U., nar. XX.X.XXXX, Y. U., nar. XX.X.XXXX, N. U., nar. XX.X.XXXX, E. U., nar. X.XX.XXXX a L. U., nar. XX.X.XXXX, bytom J., V. XX zastúpení Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, pracovisko Svidník, ako kolíznym opatrovníkom za účasti F. U., nar. XX.X.XXXX, bytom V. XXX/XX, J., takto

rozhodol:

I. Manželstvo účastníkov konania, navrhovateľa Y. U., nar. X.X.XXXX a odporkyne C. U., rod. V., nar. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa 10.2.1999 na Matričnom úrade Giraltovce, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Giraltovce, vo zväzku 1, ročník 1999, na strane 114, pod poradovým číslom 5 rozvádza.

II. Na čas po rozvode zveruje maloleté deti Y. U., nar. X.XX.XXXX, U. U., nar. XX.X.XXXX, Y. U., nar. XX.X.XXXX, N. U., nar. XX.X.XXXX, E. U., nar. X.XX.XXXX a L. U., nar. XX.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky F. U., nar. XX.X.XXXX, bytom V. XXX/XX, J..

III. Otec maloletých detí Y. U., nar. X.X.XXXX je povinný prispievať na výživu maloletých detí Y. U., nar. X.XX.XXXX, U. U., nar. XX.X.XXXX, Y. U., nar. XX.X.XXXX, N. U., nar. XX.X.XXXX, E. U., nar. X.XX.XXXX a L. U., nar. XX.X.XXXX, na každé z nich sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám starej matky F. U., nar. XX.X.XXXX od právoplatnosti rozsudku do budúca pod následkami výkonu rozhodnutia.

IV. Matka maloletých detí C. U., rod. V., nar. XX.XX.XXXX je povinná prispievať na výživu maloletých detí Y. U., nar. X.XX.XXXX, U. U., nar. XX.X.XXXX, Y. U., nar. XX.X.XXXX, N. U., nar. XX.X.XXXX, E. U., nar. X.XX.XXXX a L. U., nar. XX.X.XXXX, na každé z nich sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám starej matky F. U., nar. XX.X.XXXX od právoplatnosti rozsudku do budúca pod následkami výkonu rozhodnutia.

V. Stará matka F. U., nar. XX.X.XXXX je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloletých a spravovať ich majetok má iba v bežných veciach.

VI. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom podaným na súd dňa 14.9.2015 domáhal rozvodu manželstva s odporkyňou, ako aj úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode.

Svoj návrh odôvodnil tým, že okolnosti v akých sa ocitol ho donútili definitívne sa rozhodnúť a trvať na rozvode. Už dvakrát podával žiadosť o rozvod. Súd manželstvo rozviedol a zaviazal ich spolu s manželkou prispievať na výchovu detí, ktoré boli súdom zverené jeho matke F. U.. Manželka sa odvolala, aby nemusela platiť výživné. Krajský súd Prešov nariadil nové konanie a zrušil pôvodný rozsudok. Na novom konaní ich súd vyzval, aby v záujme maloletých detí zvažili, či trvajú na rozvode. Ešte pred prvým rozvodom žiadal manželku, aby sa vrátila, ona to však odmietla. Teraz, keď sa odvolala, sľúbila na súde, že sa chce vrátiť k nemu a k deťom, s čím súhlasil. V máji to na súde sľúbila, ale za dva mesiace prázdnin, kedy boli deti doma, nielenže sa odmietla vrátiť, ale ani neprejavila záujem o deti. Nerobí si ilúzie a vie, že za štyri roky, odkedy odišla, sa odcudzili, ale deti za to nemôžu. Keď jej pripomenul, čo sľúbila na súde, vysmiala ho a povedala, že je hlupák ak tomu verí. Manželku niekoľkokrát navštívil a prosil ju, aby sa kvôli deťom vrátila. Bol ochotný prijať aj dieťa, ktoré sa jej narodilo a nie je jeho. Ona však povedala, že na deťoch jej nezáleží a vrátiť sa nechce. Dospel k názoru, že nemá zmysel nútiť ju, aby s ním žila.

Na pojednávaní dňa 14.4.2016, súd pokračoval v konaní a vec prejednal v neprítomnosti riadne predvolaných navrhovateľa a odporkyne podľa § 101 ods.2 O. s. p. Navrhovateľ sa písomne ospravedlnil a žiadal, aby súd konal v jeho neprítomnosti.

Predmetom konania bol rozvod manželstva účastníkov konania a úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode.

Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi a to: potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, pracovisko Svidník zo dňa 11.9.2015, sobášny list, rodné listy detí, potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, pracovisko Svidník zo dňa 20.10.2015, pripojené spisy Okresného súdu Svidník, sp. zn. 6P/23/2014, 2P/199/2012, 5P/7/2013, spis Okresného súdu Svidník, sp. zn. 7P/25/2015 a zistil tento skutkový stav:

Účastníci uzavreli manželstvo dňa 10.2.1999 na Matričnom úrade Giraltovcu. U oboch ide o prvé manželstvo. Z manželstva sa narodili maloleté deti Y. U., nar. X.XX.XXXX, U. U., nar. XX.X.XXXX, Y. U., nar. XX.X.XXXX, N. U., nar. XX.X.XXXX, E. U., nar. X.XX.XXXX a L. U., nar. XX.X.XXXX.

Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 6P 23/2014 súd zistil, že navrhovateľ podal dňa 7.7.2014 návrh na rozvod manželstva, avšak z dôvodu späťvzatia návrhu bolo konanie dňa 2.7.2015 zastavené. V predmetnej veci ide teda o opakovaný návrh na rozvod manželstva podaný navrhovateľom.

Z rozsudku Okresného súdu Svidník sp.zn. 2P 199/2012 zo dňa 3.12.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 3.1.2013 súd zistil, že maloleté deti boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Boženy Šamkovej, nar. XX.X.XXXX, bytom V. XX, J. a rodičia boli zaviazaní prispievať na výživu maloletých detí v minimálnom zákonom rozsahu k rukám starej matky.

Z podania navrhovateľa zo dňa 1.4.2016 a pripojeného potvrdenia Fakultnej nemocnice s poliklinikou J.A.Reimana zo dňa 31.3.2016 súd zistil, že tento má zdravotné problémy a od 29.3.2016 je hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení.

Na pojednávaní kolízna opatrovníčka uviedla, že všetky deti sú v osobnej starostlivosti starej matky, u ktorej boli na šetreaní. Neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o zverené maloleté deti. Rodičia nie sú schopní zabezpečovať starostlivosť. Otec žije síce v spoločnej domácnosti so svojou matkou aj s deťmi, ale má vlastné zdravotné problémy a má informáciu, že toho času má byť hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení. Matka nie je spôsobilá sa starať o deti. Matka sa o deti nezaujíma, napriek tomu, čo prehlásila v poslednom konaní o rozvod manželstva, že sa vráti k deťom, že obnoví spolužitie, avšak nestalo sa tak a naďalej je pasívna. Navrhla, aby maloleté deti boli ponechané v osobnej starostlivosti starej matky a rodičia zaviazaní na vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu.

Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

Podľa § 18 Zákona o rodine manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 19 ods.1 Zákona o rodine o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spoluzitia.

Podľa § 113 ods. 1 O.s.p., s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvode.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 25 ods.1, ods.2 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 62 ods.1 až 3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 45 ods.1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Podľa § 45 ods.2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

Podľa § 45 ods.3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 45 ods. 5 Zákona o rodine, na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160101>>.

Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Podľa § 45 ods.8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak je osobou, ktorej je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa podľa § 45 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160101>> druhej vety, súd rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky pre rozvod manželstva účastníkov. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že títo ukončili spolužitie a manželstvo si neplní žiadnu zo svojich spoločenských funkcií.

Súd rozviedol manželstvo účastníkov konania v zmysle citovaného ustanovenia § 23 ods. 1 Zákona o rodine. Príčinu rozpadu manželstva súd vidí v ukončení spolužitia.

Na čas po rozvode zveril maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky F. U., nar. XX.X.XXXX, bytom V. XXX/XX, J.. Súd mal za preukázané, že matka maloletých detí opustila spoločnú domácnosť a o deti neprejavuje záujem. Otec maloletých detí nie je schopný sa starať o maloleté deti aj s ohľadom na jeho vlastné zdravotné problémy. Deti sú aj doposiaľ v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, ktorá riadne zabezpečuje osobnú starostlivosť o deti a je v záujme maloletých detí, aby boli

aj na čas po rozvode rodičov zverené do osobnej starostlivosti starej matky. Oboch rodičov súd zaviazal na vyživovaciu povinnosť v minimálnej zákonnej výške.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 144 O.s.p.